

Ομιλία του Υπουργού Εμπορίου για το ν/σ για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού

Αθήνα 7 Φεβρουαρίου 1995

Οι εξελίξεις σήμερα οδεύουν στην κατεύθυνση της ανοικτής όχι μόνο ενιαίας ευρωπαϊκής αλλά κατ' επέκταση της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η συμφωνία της GATT, η δημιουργία νέων πόλων ανάπτυξης, το συνεχές άνοιγμα των αγορών οδηγούν στην περαιτέρω ένταση του ανταγωνισμού. Γενιές ελληνικών επιχειρήσεων συνήθισαν όμως να αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό ως απειλή. Μια νοοτροπία, την οποία ενίσχυε η Πολιτεία με πολιτικές κρατικού προστατευτισμού και όταν ο προστατευτισμός δεν ήταν αναγκαίος. Η πολιτική αυτή βρίσκεται στη βάση της σημερινής διαρθρωτικής κρίσης της οικονομίας μας. Αποτέλεσμά της η αδυναμία αντιμετώπισης του διεθνούς ανταγωνισμού, η έλλειψη πρωτοβουλιών, τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, προσαρμοστικότητας και ευελιξίας. Όλα αυτά συνέτειναν στο να κατέχει η Ελλάδα μια από τις τελευταίες θέσεις στον ευρωπαϊκό χώρο ως προς την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της.

Η αγορά είναι τρόπος οργάνωσης της οικονομίας θεσμός πληροφόρησης παραγωγών και καταναλωτών, εξίσου χρήσιμος σε όσους επιδιώκουν την μεγιστοποίηση του κέρδους ή τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων. Η αγορά είναι σύστημα αποκέντρωσης πρωτοβουλιών και ευθυνών. Η λειτουργία της προϋποθέτει την ύπαρξη ανταγωνισμού, τη δυνατότητα του κάθε συμμετέχοντος να παίρνει ανεμπόδια τις πρωτοβουλίες που θεωρεί σκόπιμες.

Στο πλαίσιο της οικονομίας της Αγοράς η πολιτεία δεν είναι αμέτοχος θεατής. Παρεμβαίνει όταν η αγορά οδηγεί σε δυσλειτουργίες ή περιορίζεται ο ανταγωνισμός ή υπάρχει ανεπαρκής πληροφόρηση καταναλωτών-παραγωγών. Μείζονα παραδείγματα της αναγκαιότητας τέτοιων παρεμβάσεων είναι οι λεγόμενες "οριζόντιες πολιτικές" βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας (εκπαίδευση, τεχνολογική πολιτική), η αντιμετώπιση ολιγοπωλιακών και μονοπωλιακών καταστάσεων και γενικότερα η διαχείριση των εξωτερικών οικονομιών (όπως το περιβάλλον). Η αποτελεσματικότερη λειτουργία των αγορών δεν έχει, όπως ισχυρίζονται ορισμένοι και σ' αυτή την αίθουσα, άμεση αρνητική συνέπεια στην πραγματοποίηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, που αποτελεί για μας ένα σοσιαλιστικό κόμμα ιδιαίτερα σημαντικό στόχο. Η βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων μιας κοινωνίας δημιουργεί περισσότερες και όχι λιγότερες δυνατότητες αναδιανομής του πλούτου και εξασφάλισης ίσων ευκαιριών στα μέλη της.

Για πολλά χρόνια ο αγορανομικός έλεγχος ήταν στον τόπο μας η κυριότερη μορφή παρέμβασης του κράτους. Σήμερα πια ο έλεγχος των τιμών και οι αγορανομικές παρεμβάσεις έχουν σχεδόν ολοκληρωτικά υποκατασταθεί από το ρυθμιστικό δίπτυχο της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού και της προστασίας του καταναλωτή. Η επιλογή αυτή είναι επιβεβλημένη προπαντός χάριν της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς αλλά και ως συνέπεια των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οφείλουμε να

φροντίσουμε ώστε η αγορά να λειτουργήσει χωρίς στρεβλώσεις, προσκόμματα και παρενέργειες ώστε να αποδώσει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Η διαμόρφωση σαφών και εφαρμόσιμων κανόνων ανταγωνισμού, η νομοθεσία για τον ελεύθερο ανταγωνισμό αποτελούν κεντρικό στοιχείο της προσπάθειας αυτής.

Το σχέδιο νόμου που συζητείται σήμερα στη Βουλή διατυπώθηκε αφενός με γνώμονα αυτές τις ανάγκες αλλά και υπό το φώς της δεκαπεντάχρονης εμπειρίας εφαρμογής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Είναι κοινή διαπίστωση ότι ο αρχικός νόμος ο ν. 703/77 υπήρξε μία μεταφορά του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού στην ελληνική έννομη τάξη με σκοπό λιγότερο την εξυπηρέτηση ρυθμιστικών αναγκών και περισσότερο τη θεσμική προσαρμογή της Ελλάδας στο κοινοτικό δίκαιο ενόψει της επικείμενης τότε ένταξης της χώρας μας στην Κοινή Αγορά. Ήταν συνεπώς αναμενόμενο να υπάρξει μία μακρά, "αβέβαιη" και πειραματική φάση εφαρμογής των σχετικών κανόνων, καθώς μάλιστα η Πολιτεία αντιμετώπιζε την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού ως συμπλήρωμα, ως "φτωχό συγγενή" του αγορανομικού ελέγχου. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι στη χώρα μας οι δομές και οι θεσμοί του ανταγωνισμού βρίσκονται ακόμη σε ένα μεταβατικό στάδιο, καθώς δεν έχει ακόμη παγιωθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός ελέγχου των δομών της αγοράς και της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων.

Σε αυτό συνετέλεσε μεταξύ των άλλων η αμφιταλάντευση του νομοθέτη, ο οποίος άλλοτε εμπιστευόταν αποφασιστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (1979-1982/1991-) και άλλοτε την περιόριζε σε μία απλή γνωμοδοτική λειτουργία (1983-1991). Εξάλλου οι δύο, αλληπάλληλες τροποποιήσεις του νόμου (ν. 1934/91 και ν.2000/91) δημιούργησαν πολύ περισσότερα προβλήματα στην εφαρμογή και ερμηνεία των κανόνων δικαίου από αυτά που, κατά τους συντάκτες τους επιδίωκαν να λύσουν. Είναι αξιοσημείωτο ότι η σχετική πρόταση νόμου που είχαν καταθέσει προ μηνών βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αποσκοπούσε στο μεγαλύτερο μέρος της στην άρση των σοβαρών προβλημάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή των διατάξεων, τις οποίες η σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση είχε θεσπίσει ως κυβέρνηση με τους ν.1934/91 και ν.2000/91. Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιδιώκουμε όχι μόνο να διορθώσουμε τις αδυναμίες και να καλύψουμε τα κενά του ισχύοντος νόμου. Επιδιώκουμε τη δημιουργία των θεσμικών προϋποθέσεων για την αποκατάσταση, δημιουργία και διατήρηση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς της αγοράς και για την αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων.

Αποτελεί πεποίθησή μας ότι η Πολιτεία δεν πρέπει να νομοθετεί ερήμην της κοινωνίας. Το σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του ν. 703/77 είναι αποτέλεσμα ευρείας και εμπεριστατωμένης συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μάλιστα κλήθηκαν σε ακρόαση και στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Οι κύριες αλλαγές συνίστανται α) στην αναμόρφωση και αναδιοργάνωση των μηχανισμών ελέγχου της εφαρμογής του νόμου με την ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής και β) στη θεσμοθέτηση του γενικού προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και ανεξάρτητα από τη μορφή της συγκέντρωσης.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα "κύμα συγκεντρώσεων" στη χώρα μας. Αρχικά επρόκειτο για εξαγορές ελληνικών επιχειρήσεων από ξένες. Κατά το διάστημα των δύο-τριών τελευταίων χρόνων σημειώνεται μία τάση για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό στην ελληνική παραγωγή που προέρχεται από Έλληνες επενδυτές και φανερώνει εντατικοποίηση της προσπάθειας για εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Λόγω της μικρής εσωτερικής αγοράς του μεγάλου αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του χαμηλότερου για ευρωπαϊκά δεδομένα κύκλου εργασιών αλλά και των μεγάλων δυσκολιών εισόδου σε ξένες αγορές η συνεργασία των επιχειρήσεων είναι επιβεβλημένη.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές και έχουν πράγματι ανάγκη κινήτρων για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό τους. Από την πλευρά της πολιτικής ανταγωνισμού όμως δεν υπάρχουν "καλές" ή "κακές" συγκεντρώσεις. Μια πολιτική ανταγωνισμού που επιδιώκει την προώθηση της τεχνολογικής καινοτομίας, τη συνεργασία και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων δεν μπορεί να ενθαρρύνει συστηματικά ή να αποθαρρύνει συστηματικά τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων. Αυτό που έχει καθοριστική σημασία είναι να υπάρχει ένας μηχανισμός ελέγχου, ώστε να μπορούν να διακριθούν τα ευεργετικά για την εθνική οικονομία αποτελέσματα από τα επιβλαβή. Οι συγκεντρώσεις μπορούν είτε να βοηθήσουν την ανταγωνιστικότητα είτε να προκαλέσουν και - ανεπιθύμητες- αλλαγές στις δομές και διαρθρώσεις της αγοράς (δημιουργώντας ή εδραιώνοντας μονοπώλια ή υψηλότετους βαθμούς συγκέντρωσης σε έναν κλάδο) και κατά συνέπεια να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα.

Με τη θεσμοθέτηση του γενικού προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων δεν παρεμβαίνουμε ρυθμιστικά αλλά αποτρεπτικά στις περιπτώσεις εκείνες που τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταναλωτών και η ελευθερία του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά. Ο υπάρχων θεσμός της δυνητικής υπαγωγής σε προληπτικό έλεγχο τομέων της οικονομίας μετά από απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου δεν επαρκεί για να αποτρέψει τους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Αφενός γιατί αποκλείει τον έλεγχο σημαντικών συγκεντρώσεων σε κλάδους που τυχόν δεν έχουν υπαχθεί σε προληπτικό έλεγχο, καθώς -μεταξύ των άλλων- δεν είναι σε όλους τους κλάδους εκ των προτέρων διαφανείς και προδιαγνώσιμες οι τάσεις και οι εξελίξεις.

Αφετέρου γιατί, δεν ανταποκρίνεται στην επιταγή της ασφάλειας δικαίου και της αποτελεσματικής διασφάλισης του ελεύθερου ανταγωνισμού να εξαρτάται η ενεργοποίηση ενός θεσμού από συχνά ad hoc αποφάσεις της πολιτικής ηγεσίας.

Η υπαγωγή σε προληπτικό έλεγχο γίνεται επί τη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων (μερίδιο αγοράς 25% ή συνολικός κύκλος εργασιών που ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των 50 εκατομμυρίων Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (14.750.000.000 δρχ.) εφόσον δύο τουλάχιστον από αυτές πραγματοποιούν, η κάθε μία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των 5 εκατ. Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (1.475.000.000 δρχ.). Είναι αλήθεια ότι ο προσδιορισμός των ορίων εμπεριέχει, από τη φύση του, ένα στοιχείο "αυθαιρεσίας". Καταλήξαμε όμως στα κατώφλια αυτά βάσει των

δεδομένων της ελληνικής οικονομίας (μικρό μέγεθος επιχειρήσεων κλπ.) αλλά και μετά από μελέτη αντίστοιχων νομοθεσιών άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως εκείνων, των οποίων η οικονομική ζωή παρουσιάζει αναλογίες με την ελληνική. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα "κατώφλια" που ορίζουν οι νομοθεσίες άλλων κοινοτικών χωρών. Για την άσκηση προληπτικού ελέγχου η βελγική νομοθεσία προβλέπει ως όριο ένα δισ. βελγικά φράγκα (7.600.000.000 δρχ.) κύκλο εργασιών και περισσότερο από 20% μερίδιο αγοράς, η ισπανική είκοσι δισ. πεσέτες (36.000.000.000 δρχ) ή 25% μερίδιο αγοράς, η γαλλική 25% μερίδιο αγοράς ή επτά δισ. γαλλικά φράγκα (345.000.000.000 δρχ.) κύκλο εργασιών ενώ ο πρόσφατος πορτογαλικό νόμος ορίζει αυτά τα κατώφλια σε 30% μερίδιο αγοράς ή στα 30 εκ. εσκούδος (45.000.000.000 δρχ.). Η εμπειρία των άλλων κοινοτικών κρατών μας δημιουργεί την πεποίθηση ότι, αν συντρέχουν οικονομικά συμφέροντα για την πραγματοποίηση μιας συγκέντρωσης, η υπαγωγή σε προληπτικό έλεγχο δεν επενεργεί ανασταλτικά στην πραγματοποίησή της, παρά τις περί του αντιθέτου επιφυλάξεις που εκφράστηκαν απο τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών.

Η υπαγωγή στον προληπτικό έλεγχο δεν σημαίνει απαγόρευση της συγκέντρωσης. Κατά το πρότυπο του αντίστοιχου κοινοτικού κανονισμού για τις συγκεντρώσεις (4064/89) ορίζονται στο νόμο τα στοιχεία και κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη απο την ανεξάρτητη επιτροπή για να κριθεί αν και πότε μία συγκέντρωση περιορίζει σε μή ανεκτό βαθμό τον ανταγωνισμό. Επισημαίνεται ότι προβλέπονται συντομότερες προθεσμίες για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Προβλέπονται δύο στάδια ελέγχου: σε πρώτο στάδιο η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφασίζει με αμιγώς ανταγωνιστικά κριτήρια. Σε δεύτερο στάδιο, οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου μπορούν να επιτρέψουν την πραγματοποίηση μιας συγκέντρωσης, η οποία απαγορεύτηκε απο την Επιτροπή, εφόσον τα γενικότερα οικονομικά πλεονεκτήματα αντισταθμίζουν τον περιορισμό του ανταγωνισμού ή η συγκέντρωση κρίνεται απαραίτητη για την εξυπηρέτηση υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος (συμβολή στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής στην προσέλκυση επενδύσεων, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης κλπ). Επισημαίνουμε ότι χάριν της διαφάνειας και του ελέγχου, η απόφαση αυτή πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη, δημοσιεύεται και υπόκειται στο δικαστικό έλεγχο.

Κάθε κανόνας δικαίου και από μία άποψη ιδιαίτερα ο πλέον άρτιος και "επιτυχής", κινδυνεύει ν α παραμείνει ανεφάρμοστος εάν παρατηρείται διάσταση μεταξύ των απαιτήσεων του νομοθετικού κειμένου και των δυνατοτήτων της διοικητικής οργάνωσης και υποδομής για την εφαρμογή του. Η ανάπτυξη μιας σύγχρονης και ευέλικτης με μία λέξη αποτελεσματικής αρχής ανταγωνισμού αποτελεί ουσιώδη όρο της εφαρμοσιμότητας του νόμου και εγγύηση για τη δημιουργία ενός υγιούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Απάντηση στην αναγκαιότητα αυτή αποτελεί η ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (και η οργάνωση της Γραμματείας της) υπό το νομικό ένδυμα της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

Εκφράστηκε η απορία, και σε πολλές περιπτώσεις η κριτική, γιατί δεν διατηρούμε το υπάρχον σχήμα, που συνίσταται στην ύπαρξη μιας Δ/νσης στο Υπουργείο Εμπορίου, η οποία ερευνά τις καταγγελίες, διεξάγει τις

αντίστοιχες έρευνες και παραπέμπει τις υποθέσεις στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Πρεσβεύουμε την άποψη ότι δεν πρέπει να δημιουργεί κανείς νέα θεσμικά εργαλεία εφόσον μπορεί να επιλύσει τα προβλήματα με τους υπάρχοντες θεσμούς και μηχανισμούς. Στην περίπτωση όμως της εφαρμογής της νομοθεσίας του ανταγωνισμού δεν συντρέχει η τελευταία αυτή προϋπόθεση.

Ο πλημμελής συντονισμός της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η έλλειψη μόνιμου και ειδικά καταρτισμένου στελεχικού δυναμικού, η συνεχής εναλλαγή διευθυντών, τμηματάρχων και υπαλλήλων έχουν ως αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, η συνέπεια και η συνέχεια της πολιτικής ανταγωνισμού. Αξίζει να αναφερθεί ότι κατά τα τελευταία χρόνια ο μέσος όρος παραμονής στη θέση του Διευθυντή ήταν έξι μήνες, οι δε διευθυντές δεν τοποθετούνταν στη θέση αυτή με κριτήριο τις γνώσεις, την εμπειρία και το ενδιαφέρον τους για το αντικείμενο αλλά με βάση τα χρόνια υπηρεσίας. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε τέτοια δυστοκία και καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των υποθέσεων ώστε τείνει να καθιερωθεί "κανόνας διετούς παραμονής σε εκκρεμότητα" για τις καταγγελίες και τις αιτήσεις που απευθύνονται στη Διεύθυνση Ανταγωνισμού με περαιτέρω συνέπεια να πλήττεται η αξιοπιστία της αλλά και να αναιρείται ο ίδιος ο προστατευτικός σκοπός του νόμου. Παρατηρείται επίσης η πλήρης έλλειψη πρωτοβουλιών από πλευράς της υπηρεσίας για τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτων ερευνών ή κλαδικών ελέγχων.

Η δυσπραξία και απραξία της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού δεν είναι συγκυριακό φαινόμενο, που μπορεί να αποδοθεί στην πολιτική βούληση να υπολειτουργήσει η συγκεκριμένη Διεύθυνση. Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό υφίσταται όλες τις βλαβερές συνέπειες της αναποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης. Η διαμόρφωση γραφειοκρατικής πρακτικής και νοοτροπίας δεν επιτρέπουν την υιοθέτηση μεθόδων λειτουργίας, ευέλικτων και παραγωγικών, που εγγυώνται την ταχεία και αποτελεσματική παρέμβαση της αρχής ανταγωνισμού. Ένα σύνθετο, συνεχώς εξελισσόμενο κι εμπλουτιζόμενο αντικείμενο, όπως ο ανταγωνισμός δεν μπορεί κατά την εκτίμησή μας να εφαρμοστεί αποτελεσματικά από μηχανισμούς και υπηρεσίες που έχουν συνηθίσει να λειτουργούν μόνο κατ' εντολήν και δεν έχουν παρά περιορισμένη γνώση της οικονομικής πραγματικότητας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως προτείνεται/περιγράφεται στο σχέδιο νόμου έχει προικιστεί με εγγυήσεις ανεξαρτησίας, γεγονός που αντανakλάται και στη σύνθεσή της και έχει εξοπλιστεί με ευρείες αρμοδιότητες και δυνατότητες. Έχει ως ρόλο τον έλεγχο και τη ρύθμιση αυτού του κομβικού τομέα της οικονομικής ζωής διαμέσου της άσκησης των αρμοδιοτήτων, που της αναθέτει ο νομοθέτης. Η άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων δεν υπόκειται στον ιεραρχικό έλεγχο της Διοίκησης αλλά "υποτάσσεται" στον κλασσικό δικαστικό έλεγχο. Η διοικητική της αυτοτέλεια με την ίδρυση της Γραμματείας της και τη στελέχωση της τελευταίας με εξειδικευμένους επιστήμονες αποτελεί όρο τόσο της ανεξαρτησίας της όσο και της τελέσφορης λειτουργίας της.

Η νομική μορφή της "ανεξάρτητης διοικητικής αρχής" συνιστά ένα θεσμικό νεωτερισμό του Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου που λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη τα τελευταία είκοσι χρόνια στη Γαλλία (Autorites Administratives

Independantes) και αντλεί τα οργανωτικά του χαρακτηριστικά από την υπερατλαντική εμπειρία των Independent Regulatory Agencies, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες ήδη εδώ και έναν αιώνα. Στη χώρα μας, είναι αλήθεια, δεν έχουμε παράδοση τέτοιων οργάνων. Η ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής εγγράφεται ωστόσο σε μία γενικότερη τάση, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα με την ίδρυση αρκετών εθνικών συλλογικών οργάνων με αποστολή την κυριαρχική εποπτεία και ρύθμιση σημαντικών και ταυτόχρονα ευαίσθητων τομέων της πολιτικής οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Τέτοια όργανα είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.

Στον τομέα του ανταγωνισμού θεσμικά ομόλογα της προτεινόμενης ανεξάρτητης αρχής συναντώνται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στην Ιταλία, στη Μ.Βρετανία, στη Γαλλία, στην Ελβετία και στη Δανία ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι σε άλλες κοινοτικές χώρες, όπως η Πορτογαλία και η Ολλανδία, οι αντίστοιχες Γενικές Διευθύνσεις Ανταγωνισμού απολαμβάνουν μιας "σχετικής αυτονομίας" παρά το γεγονός ότι υπάγονται σε κάποιο οικονομικό υπουργείο. Είναι αξιοσημείωτο ότι πολλά στελέχη της ολλανδικής διεύθυνσης προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα.

Οπωσδήποτε ούτε η αύξηση των αρμοδιοτήτων ούτε η οργανωτική αυτονομία είναι πανάκεια, ένα μαγικό ραβδί που δίνει λύσεις σε όλα τα προβλήματα αναποτελεσματικότητας που αντιμετωπίζουμε. Ωστόσο η προσπάθεια μιας επικεντρώνεται στην οργάνωση μιας σύγχρονης υπηρεσίας, που θα λειτουργεί, κατά το δυνατόν, σε αντιστοιχία με τους ταχείς ρυθμούς της αγοράς.

Με το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε σήμερα, πιστεύουμε ότι κάνουμε ένα ακόμη βήμα για την καλύτερη οργάνωση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι ρυθμίσεις που προτείνουμε είναι ένα μέσο ώστε ν' αυξήσουμε τόσο την αποτελεσματικότητα της αγοράς στην Ελλάδα όσο και την προστασία του καταναλωτή.

K. A. Ogilvie

Ομιλία του Υπουργού Εμπορίου για το ν/σ για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού

Δοξολογία για

Το ν/δ διο. κοιν. ν/δ διο. για την οργάνωση της αγοράς ελ. του καπ.
- ν/δ διο. δημοσ. καπ. - ιδιωτικοποίηση - μεταρρύθμιση
του τρέφουσ. οργ.
των υφ. καπ.

Αθήνα 7 Φεβρουαρίου 1995

Αθήνα 7 Φεβρουαρίου 1995

-δένειναι να
ν/δίο δομή
εμ

Οι εξελίξεις σήμερα οδεύουν στην κατεύθυνση της ανοικτής όχι μόνο ενιαίας ευρωπαϊκής αλλά κατ' επέκταση της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η συμφωνία της GATT, η δημιουργία νέων πόλων ανάπτυξης, το συνεχές άνοιγμα των αγορών οδηγούν στην περαιτέρω ένταση του ανταγωνισμού. Γενιές ελληνικών επιχειρήσεων συνήθισαν όμως να αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό ως απειλή. Μια νοοτροπία, την οποία ενίσχυε η Πολιτεία με πολιτικές κρατικού προστατευτισμού και όταν ο προστατευτισμός δεν ήταν αναγκαίος. Η πολιτική αυτή βρίσκεται στη βάση της σημερινής διαρθρωτικής κρίσης της οικονομίας μας. Αποτέλεσμά της η αδυναμία αντιμετώπισης του διεθνούς ανταγωνισμού, η έλλειψη πρωτοβουλιών, τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, προσαρμοστικότητας και ευελιξίας. Όλα αυτά συνέτειναν στο να κατέχει η Ελλάδα μια από τις τελευταίες θέσεις στον ευρωπαϊκό χώρο ως προς την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της.

Η αγορά είναι τρόπος οργάνωσης της οικονομίας, θεσμός πληροφόρησης παραγωγών και καταναλωτών, εξίσου χρήσιμος σε όσους επιδιώκουν την μεγιστοποίηση του κέρδους ή τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων. Η αγορά είναι σύστημα αποκέντρωσης πρωτοβουλιών και ευθυνών. Η λειτουργία της προϋποθέτει την ύπαρξη ανταγωνισμού, τη δυνατότητα του κάθε συμμετέχοντος να παίρνει ανεμπόδιστα τις πρωτοβουλίες που θεωρεί σκόπιμες.

Στο πλαίσιο της οικονομίας της Αγοράς η πολιτεία δεν είναι αμέτοχος θεατής. Παρεμβαίνει όταν η αγορά οδηγεί σε δυσλειτουργίες ή περιορίζεται ο ανταγωνισμός ή υπάρχει ανεπαρκής πληροφόρηση καταναλωτών-παραγωγών. Μείζονα παραδείγματα της αναγκαιότητας τέτοιων παρεμβάσεων είναι οι λεγόμενες "οριζόντιες πολιτικές" βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας (εκπαίδευση, τεχνολογική πολιτική), η αντιμετώπιση ολιγοπωλιακών και μονοπωλιακών καταστάσεων και γενικότερα η διαχείριση των εξωτερικών οικονομιών (όπως το περιβάλλον). Η αποτελεσματικότερη λειτουργία των αγορών δεν έχει, όπως ισχυρίζονται ορισμένοι και σ' αυτή την αίθουσα, άμεση αρνητική συνέπεια στην πραγματοποίηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, που αποτελεί για μας ένα σοσιαλιστικό κόμμα ιδιαίτερα σημαντικό στόχο. Η βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων μιας κοινωνίας δημιουργεί περισσότερες και όχι λιγότερες δυνατότητες αναδιανομής του πλούτου και εξασφάλισης ίσων ευκαιριών στα μέλη της.

Για πολλά χρόνια ο αγορανομικός έλεγχος ήταν στον τόπο μας η κυριότερη μορφή παρέμβασης του κράτους. Σήμερα πια ο έλεγχος των τιμών και οι αγορανομικές παρεμβάσεις έχουν σχεδόν ολοκληρωτικά υποκατασταθεί από το ρυθμιστικό δίπτυχο της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού και της προστασίας του καταναλωτή. Η επιλογή αυτή είναι επιβεβλημένη προπαντός χάριν της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς αλλά και ως συνέπεια των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οφείλουμε να

[illegible]

φροντίσουμε ώστε η αγορά να λειτουργήσει χωρίς στρεβλώσεις, προσκόμματα και παρενέργειες ώστε να αποδώσει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Η διαμόρφωση σαφών και εφαρμόσιμων κανόνων ανταγωνισμού, η νομοθεσία για τον ελεύθερο ανταγωνισμό αποτελούν κεντρικό στοιχείο της προσπάθειας αυτής.

Το σχέδιο νόμου που συζητείται σήμερα στη Βουλή διατυπώθηκε αφενός με γνώμονα αυτές τις ανάγκες αλλά και υπό το φώς της δεκαπεντάχρονης εμπειρίας εφαρμογής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Είναι κοινή διαπίστωση ότι ο αρχικός νόμος ο ν. 703/77 υπήρξε μία μεταφορά του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού στην ελληνική έννομη τάξη με σκοπό λιγότερο την εξυπηρέτηση ρυθμιστικών αναγκών και περισσότερο τη θεσμική προσαρμογή της Ελλάδας στο κοινοτικό δίκαιο ενόψει της επικείμενης τότε ένταξης της χώρας μας στην Κοινή Αγορά. Ήταν συνεπώς αναμενόμενο να υπάρξει μία μακρά, "αβέβαιη" και πειραματική φάση εφαρμογής των σχετικών κανόνων, καθώς μάλιστα η Πολιτεία αντιμετώπιζε την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού ως συμπλήρωμα, ως "φτωχό συγγενή" του αγορανομικού ελέγχου. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι στη χώρα μας οι δομές και οι θεσμοί του ανταγωνισμού βρίσκονται ακόμη σε ένα μεταβατικό στάδιο, καθώς δεν έχει ακόμη παγιωθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός ελέγχου των δομών της αγοράς και της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων.

Σε αυτό συνετέλεσε μεταξύ των άλλων η αμφιταλάντευση του νομοθέτη, ο οποίος άλλοτε εμπιστευόταν αποφασιστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (1979-1982/1991-) και άλλοτε την περιόριζε σε μία απλή γνωμοδοτική λειτουργία (1983-1991). Εξάλλου οι δύο, αλληπάλληλες τροποποιήσεις του νόμου (ν. 1934/91 και ν.2000/91) δημιούργησαν πολύ περισσότερα προβλήματα στην εφαρμογή και ερμηνεία των κανόνων δικαίου από αυτά που, κατά τους συντάκτες τους επιδίωκαν να λύσουν. Είναι αξιοσημείωτο ότι η σχετική πρόταση νόμου που είχαν καταθέσει προ μηνών βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αποσκοπούσε στο μεγαλύτερο μέρος της στην άρση των σοβαρών προβλημάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή των διατάξεων, τις οποίες η σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση είχε θεσπίσει ως κυβέρνηση με τους ν.1934/91 και ν.2000/91. Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιδιώκουμε όχι μόνο να διορθώσουμε τις αδυναμίες και να καλύψουμε τα κενά του ισχύοντος νόμου. Επιδιώκουμε τη δημιουργία των θεσμικών προϋποθέσεων για την αποκατάσταση, δημιουργία και διατήρηση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς της αγοράς και για την αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων.

Αποτελεί πεποίθησή μας ότι η Πολιτεία δεν πρέπει να νομοθετεί ερήμην της κοινωνίας. Το σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του ν. 703/77 είναι αποτέλεσμα ευρείας και εμπειριστατωμένης συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μάλιστα κλήθηκαν σε ακρόαση και στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Οι κύριες αλλαγές συνίστανται α) στην αναμόρφωση και αναδιοργάνωση των μηχανισμών ελέγχου της εφαρμογής του νόμου με την ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής και β) στη θεσμοθέτηση του γενικού προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και ανεξάρτητα από τη μορφή της συγκέντρωσης.

— Ν.Δ. Κριτική
για' αιτιολογία
και αδιαφορία
για το σχέδιο
με το ενδιαφέρον
της Ν.Δ.
94 Ε.Α εξέδωσε
17 ωράριες —
τα 3 ωράρια
μετα χρόνια
18

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα "κύμα συγκεντρώσεων" στη χώρα μας. Αρχικά επρόκειτο για εξαγορές ελληνικών επιχειρήσεων από ξένες. Κατά το διάστημα των δύο-τριών τελευταίων χρόνων σημειώνεται μία τάση για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό στην ελληνική παραγωγή που προέρχεται από Έλληνες επενδυτές και φανερώνει εντατικοποίηση της προσπάθειας για εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Λόγω της μικρής εσωτερικής αγοράς του μεγάλου αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του χαμηλότερου για ευρωπαϊκά δεδομένα κύκλου εργασιών αλλά και των μεγάλων δυσκολιών εισόδου σε ξένες αγορές η συνεργασία των επιχειρήσεων είναι επιβεβλημένη.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές και έχουν πράγματι ανάγκη κινήτρων για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό τους. Από την πλευρά της πολιτικής ανταγωνισμού όμως δεν υπάρχουν "καλές" ή "κακές" συγκεντρώσεις. Μια πολιτική ανταγωνισμού που επιδιώκει την προώθηση της τεχνολογικής καινοτομίας, τη συνεργασία και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων δεν μπορεί να ενθαρρύνει συστηματικά ή να αποθαρρύνει συστηματικά τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων. Αυτό που έχει καθοριστική σημασία είναι να υπάρχει ένας μηχανισμός ελέγχου, ώστε να μπορούν να διακριθούν τα ευεργετικά για την εθνική οικονομία αποτελέσματα από τα επιβλαβή. Οι συγκεντρώσεις μπορούν είτε να βοηθήσουν την ανταγωνιστικότητα είτε να προκαλέσουν και - ανεπιθύμητες- αλλαγές στις δομές και διαρθρώσεις της αγοράς (δημιουργώντας ή εδραιώνοντας μονοπώλια ή υψηλότετους βαθμούς συγκέντρωσης σε έναν κλάδο) και κατά συνέπεια να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα.

Με τη θεσμοθέτηση του γενικού προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων δεν παρεμβαίνουμε ρυθμιστικά αλλά αποτρεπτικά στις περιπτώσεις εκείνες που τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταναλωτών και η ελευθερία του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά. Ο υπάρχων θεσμός της δυνητικής υπαγωγής σε προληπτικό έλεγχο τομέων της οικονομίας μετά από απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου δεν επαρκεί για να αποτρέψει τους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Αφενός γιατί αποκλείει τον έλεγχο σημαντικών συγκεντρώσεων σε κλάδους που τυχόν δεν έχουν υπαχθεί σε προληπτικό έλεγχο, καθώς -μεταξύ των άλλων- δεν είναι σε όλους τους κλάδους εκ των προτέρων διαφανείς και προδιαγνώσιμες οι τάσεις και οι εξελίξεις.

Αφετέρου γιατί, δεν ανταποκρίνεται στην επιταγή της ασφάλειας δικαίου και της αποτελεσματικής διασφάλισης του ελεύθερου ανταγωνισμού να εξαρτάται η ενεργοποίηση ενός θεσμού από συχνά ad hoc αποφάσεις της πολιτικής ηγεσίας.

Η υπαγωγή σε προληπτικό έλεγχο γίνεται επί τη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων (μερίδιο αγοράς 25% ή συνολικός κύκλος εργασιών που ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των 50 εκατομμυρίων Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (14.750.000.000 δρχ.) εφόσον δύο τουλάχιστον από αυτές πραγματοποιούν, η κάθε μία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των 5 εκατ. Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (1.475.000.000 δρχ.). Είναι αλήθεια ότι ο προσδιορισμός των ορίων εμπεριέχει, από τη φύση του, ένα στοιχείο "αυθαιρεσίας". Καταλήξαμε όμως στα κατώφλια αυτά βάσει των

Η υπαγωγή στον προληπτικό έλεγχο δεν σημαίνει απαγόρευση της συγκέντρωσης. Κατά το πρότυπο του αντίστοιχου κοινοτικού κανονισμού για τις συγκεντρώσεις (4064/89) ορίζονται στο νόμο τα στοιχεία και κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη από την ανεξάρτητη επιτροπή για να κριθεί αν και πότε μία συγκέντρωση περιορίζει σε μή ανεκτό βαθμό τον ανταγωνισμό. Επισημαίνεται ότι προβλέπονται συντομότερες προθεσμίες για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

ΗΜΕ
 ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΣΩΤΗΡΙΟΝ
 ΕΛΛΗΝΩΝ - ΟΙ
 ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΕ
 ΜΕΙΟΤΗ ΟΥΡΩΝ
 ΟΙ ΣΤ' ΑΠΕΧΧΩΡΕΙ
 ΤΑΥΤΑ ΜΕΙΟΤΗ
 ΕΙΣ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥ
 ΝΤΙΑ →
 ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΚΑΙ ΔΕΥΤΟ
 ΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΤΩΝ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥ
 ΝΤΙΑ ΤΩΝ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥ
 ΝΤΙΑ ΜΕΙΟΤΗ
 ΟΥΡΩΝ ΤΩΝ
 ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΤΩΝ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΤΩΝ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ
 ΤΩΝ ΔΕΥΤΟΧΡΟΥΝΤΙΑ

αὐτὸν περὶ τὰς ἀρχαῖς
παλαιῶν καὶ
ἐξουσιῶν τῶν οὐρανῶν
καὶ τῆς γῆς

πρὸς τὸν θεόν
 καὶ τὸν κύριον
 ἡμῶν Ἰησοῦν
 χριστὸν τὸν υἱὸν
 τοῦ θεοῦ

αντίστοιχες έρευνες και παραπέμπει τις υποθέσεις στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Πρεσβεύουμε την άποψη ότι δεν πρέπει να δημιουργεί κανείς νέα θεσμικά εργαλεία εφόσον μπορεί να επιλύσει τα προβλήματα με τους υπάρχοντες θεσμούς και μηχανισμούς. Στην περίπτωση όμως της εφαρμογής της νομοθεσίας του ανταγωνισμού δεν συντρέχει η τελευταία αυτή προϋπόθεση.

Ο πλημμελής συντονισμός της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η έλλειψη μόνιμου και ειδικά καταρτισμένου στελεχικού δυναμικού, η συνεχής εναλλαγή διευθυντών, τμηματάρχων και υπαλλήλων έχουν ως αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, η συνέπεια και η συνέχεια της πολιτικής ανταγωνισμού. Αξίζει να αναφερθεί ότι κατά τα τελευταία χρόνια ο μέσος όρος παραμονής στη θέση του Διευθυντή ήταν έξι μήνες, οι δε διευθυντές δεν τοποθετούνταν στη θέση αυτή με κριτήριο τις γνώσεις, την εμπειρία και το ενδιαφέρον τους για το αντικείμενο αλλά με βάση τα χρόνια υπηρεσίας. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε τέτοια δυστοκία και καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των υποθέσεων ώστε τείνει να καθιερωθεί "κανόνας διετούς παραμονής σε εκκρεμότητα" για τις καταγγελίες και τις αιτήσεις που απευθύνονται στη Διεύθυνση Ανταγωνισμού με περαιτέρω συνέπεια να πλήττεται η αξιοπιστία της αλλά και να αναιρείται ο ίδιος ο προστατευτικός σκοπός του νόμου. Παρατηρείται επίσης η πλήρης έλλειψη πρωτοβουλιών από πλευράς της υπηρεσίας για τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτων ερευνών ή κλαδικών ελέγχων.

Η δυσπραξία και απραξία της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού δεν είναι συγκυριακό φαινόμενο, που μπορεί να αποδοθεί στην πολιτική βούληση να υπολειτουργήσει η συγκεκριμένη Διεύθυνση. Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό υφίσταται όλες τις βλαβερές συνέπειες της αναποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης. Η διαμόρφωση γραφειοκρατικής πρακτικής και νοοτροπίας δεν επιτρέπουν την υιοθέτηση μεθόδων λειτουργίας, ευέλικτων και παραγωγικών, που εγγυώνται την ταχεία και αποτελεσματική παρέμβαση της αρχής ανταγωνισμού. Ένα σύνθετο, συνεχώς εξελισσόμενο κι εμπλουτιζόμενο αντικείμενο, όπως ο ανταγωνισμός δεν μπορεί κατά την εκτίμησή μας να εφαρμοστεί αποτελεσματικά από μηχανισμούς και υπηρεσίες που έχουν συνηθίσει να λειτουργούν μόνο κατ' εντολήν και δεν έχουν παρά περιορισμένη γνώση της οικονομικής πραγματικότητας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως προτείνεται/περιγράφεται στο σχέδιο νόμου έχει προικιστεί με εγγυήσεις ανεξαρτησίας, γεγονός που αντανakλάται και στη σύνθεσή της και έχει εξοπλιστεί με ευρείες αρμοδιότητες και δυνατότητες. Έχει ως ρόλο τον έλεγχο και τη ρύθμιση αυτού του κομβικού τομέα της οικονομικής ζωής διαμέσου της άσκησης των αρμοδιοτήτων, που της αναθέτει ο νομοθέτης. Η άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων δεν υπόκειται στον ιεραρχικό έλεγχο της Διοίκησης αλλά "υποτάσσεται" στον κλασσικό δικαστικό έλεγχο. Η διοικητική της αυτοτέλεια με την ίδρυση της Γραμματείας της και τη στελέχωση της τελευταίας με εξειδικευμένους επιστήμονες αποτελεί όρο τόσο της ανεξαρτησίας της όσο και της τελέσφορης λειτουργίας της.

Η νομική μορφή της "ανεξάρτητης διοικητικής αρχής" συνιστά ένα θεσμικό νεωτερισμό του Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου που λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη τα τελευταία είκοσι χρόνια στη Γαλλία (Autorites Administratives

Independantes) και αντλεί τα οργανωτικά του χαρακτηριστικά από την υπερατλαντική εμπειρία των Independent Regulatory Agencies, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες ήδη εδώ και έναν αιώνα. Στη χώρα μας, είναι αλήθεια, δεν έχουμε παράδοση τέτοιων οργάνων. Η ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής εγγράφεται ωστόσο σε μία γενικότερη τάση, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα με την ίδρυση αρκετών εθνικών συλλογικών οργάνων με αποστολή την κυριαρχική εποπτεία και ρύθμιση σημαντικών και ταυτόχρονα ευαίσθητων τομέων της πολιτικής οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Τέτοια όργανα είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.

Στον τομέα του ανταγωνισμού θεσμικά ομόλογα της προτεινόμενης ανεξάρτητης αρχής συναντώνται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στην Ιταλία, στη Μ.Βρετανία, στη Γαλλία, στην Ελβετία και στη Δανία ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι σε άλλες κοινοτικές χώρες, όπως η Πορτογαλία και η Ολλανδία, οι αντίστοιχες Γενικές Διευθύνσεις Ανταγωνισμού απολαμβάνουν μιας "σχετικής αυτονομίας" παρά το γεγονός ότι υπάγονται σε κάποιο οικονομικό υπουργείο. Είναι αξιοσημείωτο ότι πολλά στελέχη της ολλανδικής διεύθυνσης προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα.

Οπωσδήποτε ούτε η αύξηση των αρμοδιοτήτων ούτε η οργανωτική αυτονομία είναι πανάκεια, ένα μαγικό ραβδί που δίνει λύσεις σε όλα τα προβλήματα αναποτελεσματικότητας που αντιμετωπίζουμε. Ωστόσο η προσπάθεια μιας επικεντρώνεται στην οργάνωση μιας σύγχρονης υπηρεσίας, που θα λειτουργεί, κατά το δυνατόν, σε αντιστοιχία με τους ταχείς ρυθμούς της αγοράς.

- Υπόμνημα Δ/νσης Ανταγωνισμού ^{αποδείξεις και εξαιρέσεις}
ωραιοποιήσεις

Με το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε σήμερα, πιστεύουμε ότι κάνουμε ένα ακόμη βήμα για την καλύτερη οργάνωση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι ρυθμίσεις που προτείνουμε είναι ένα μέσο ώστε ν' αυξήσουμε τόσο την αποτελεσματικότητα της αγοράς στην Ελλάδα όσο και την προστασία του καταναλωτή.